

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

3tiò. Bona politia introducenda in ditiones subjectas, profusi autem &
inutiles sumptus cavendi, ne nimium exhaustantur subditi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](#)

ut audcant vera & æqua licet sèpè Principi non
adeo grata edicere. Sint, sicut reverentes er-
ga Principem, ità & cordati, qui nil tueantur,
nisi quod æquum est, & ad vetum bonum Prin-
cipis ac patriæ conductit. Tales nosse incipiens
Princeps bonus amabit, & aliis præferet. 4to.
Non sint ante omnia nimium interestati sive
Mammonistæ nummis & bonis corradendis in-
tentii, quia talibus revera nec quoad justitiam
ritè administrandam subditis, nec quoad pro-
prium suum Regiæque aut Ducalis familiæ in-
teresse tutò fidere potest Princeps quisunque
magnus & potens, quia vel auro corrupti ho-
stibus prodent arcana, vel utcunque fidi esse ve-
lunt, facilè Principem ad fœdera suæ familie &
ditionis nociva perducent, ut toties experien-
tiâ rerum omnium optimâ magistrâ didicimus,
prout numero 5to hic ulterior fiet mentio. De-
mum Ambrosio teste, *talis debet esse, qui con-*
silium dat, nt se ipsum formam alii & exemplum
bonorum operum exhibeat in doctrina, in integri-
tate, in gravitate, ut sit sermo ejus salubris atque
irreprehensibilis, consilium utile, vita honesta
Sententia decora.

3to.

Bona politia introducenda in ditiones subjectas,
profusi autem & inutiles sumptus cavendi,
ne nimium exhauiantur subditi.

170. **B**Ona & Principem decens politia est, si
publica scandalâ à quocunque demum

204 *Pars secunda de elevatione*
commissa aut committenda impunè non tolerantur in urbibus, pagis & oppidis. Confiliarii Principum desuper interpellati volunt habere probas, diætas vel ad forum ea contentiosum ducere, ut scandalæ ejusmodi committentes interea tempus inveniant ea palliandi & obuictos eos, à quibus ad exemplar aliorum insigniter puniri deberent, tandem impunes abeant. Ad quid omnis iste fori contentiosi apparatus? equidem nemo inauditus condemnari debet. Sed ubi fama publica cum fundamento loquitur, facile à fido & Deum præocculis habente Ministro inveniuntur certiores viæ ad scandalis publicis obviandum. 2dō. Viæ publicæ à prædonibus sint immunes, quod facile per turmas militares ditionem continuò aut cœbriùs peragrantes executioni datur. Sint etiam viæ commodæ, cœque, ubi per aeris tempestates aut continuum aurigarum aliorumque commeatum sunt pessumdatæ, reparentur. Ideo dantur certis in locis ab incolis & exteris transiuntibus vectigalia, ideo cum anno salario constituuntur, qui vi officii ad hæc debent attendere, ideo in locis publicis crebra affiguntur diplomata. Dentur obsecro executioni, & bonum in ditione tali erit regimen politicum. Quo etiam pertinet, ut magistris postatum, qui magnum à curribus publicis à Principe concessis habent emolumentum, sedulò invigiletur, ut hoc præstent incolis & exteris per ditiones suas his curribus usurpi, quod præscriptum & in domibus postariis ubique in impressis affixum prostat.

prostat, 3to. Sedulò cum suis corregentibus in id incumbat Princeps, ut hoc illo modo onera leventur subditorum, mercatura floreat, oppressiones plebis & minùs potentium per potentiores sœdæque usuræ eliminentur, milites cæterique tam in civilibus quam militibus officiales sua accurate & debito tempore accipiunt salario ex ærario publico, ut hoc autem sæpè non reperiatur inane & vacuum.

4to. Princeps ante omnia cavere debet superfluos sumptus, & expensas non tantum inutiles, sed & sæpè vel maximè nocivas. Quales sunt, si Principes minùs potentes gradi velint pares Regibus quoad Palatiorum magnificentiam, nova veteribus satìs bonis destructis ædificia, aulæ pompam Ministrorum Consiliariorum aulicorum servorum sive à pedibus sive à cubiculis, copiam, delicias coœdiarum ac venationum, quarum sæpè una vel altera tricens vel centenis florenorum millibus constat. Quòd si jam præterea musicis parasitis morionibus adulatoribus nimis multa dentur, & vel maximè fiat lapsus in foveas, de quibus Prov.

23. Rex Salomon mentionem facit, eò magis exhauriuntur æraria, & si ea exhausta sint, multiplicatis vestigalibus ità emunguntur subditi à Principiis [qui absque eo robur in armis non habentes eos contra hostes non possunt defendere] ut jam una talis ditio plus contribuere debeat suo territoriali Domino per anni unius, ac olim sub Romanis Imperatoribus orbis dominis per integri decūsum sœculi. Et tamen

266 *Pars secunda de elevatione
inter hos, quod quosdam tractarint crudeliter,
aliqui titulum habent Tyrannorum.* Jam vero
tot variis in ditionibus habemus gratiosissimos
& clementissimos Dominos, quibus subditii
plus ac possunt, subinde debent contribuere,
& ita ad sanguinem usque quasi emunguntur.
Ideo S. Franciscus de Paula Principi cuidam
numimum ab ipso culum ostendens ex eo ex-
pressit sanguinem, dicens, hunc esse subdi-
tum suorum nimium oppressorum.

410.

*Ante omnia justitia ritè administranda, in qua
maxime Christiana eluet politia.*

*A*udite Reges, & intelligite, discite iudices
finium terra, prabete aures, qui continetis
multitudines, & placetis vobis in turbis nationum,
quoniam data est à Domino potestas vobis, & vir-
tus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, &
cogitationes scrutabitur, quoniam cùm essetis mi-
nistri regni illius, non rectè iudicavistis, nec custo-
distis legem justitiae. Ecce lectionem, quam Rex
Salomon Regibus & Principibus dat Sap. 6.

Dices impossibile esse ut Principes ac Reges
impediant, quod minus multæ sàpè comit-
tantur injustitiæ. R. saltem primaria eorum
cura sit has impedire in quantum possunt, vi-
gili oculo attendant ad omnes, ut Deus summi-
tati scalæ, quam vidit Jacob Gen. 28. è terra
in cælum porrectam, innixus as- & descendens

105